

ლი იქნება, მაგრამ ჩემი აზრით დღევანდელი მომენტი ფულით შეგროვებისათვის ხელსაყრელი ვერ უნდა იყოს. ხშირად ვაისმის ამა თუ იმ საზოგადოებაში რომ ხალხში ფული დაცვივა, გამოდრეკილი, მაგრამ ასეთ დროს ფული ძვირად თუ ვინმე გაიღებს, ჩვენ არ უნდა დავიფიქსოთ, რომ საქართველოში მეორე თეატრიც უნდა აშენდეს ეს არის თბილისში. მათ ჩვენც უნდა გააწოდოთ ხელი და მთელი ჩვენის არსებით დახმარება უნდა აღმოუჩინოთ. თუ მოხსენებაში აღნიშნული თანხა ჩვენ კომიტეტი მიგვანიჭებს ეს თანხა უფრო შეიძლება, რა თქმაობისა თეატრისათვისაც გადავადებთ ჩვენს წვლს, და თუ ახლა 300 ათასი მანეთი გვჭირდება მაშინ 600 ათასი მანეთიც ვერ დააკმაყოფილებს ჩვენს მოთხოვნებს. მაგრამ ბნ-ნ, ეს თანხა რომელიც მოხსენებაშია აღნიშნული თეატრის ასაგებად კოტაა, მართალია თეატრისათვის არა კმარა. შეიძლება დღემდე, ამ გამწვანებულ მომენტამდე შეიძლება იმავე თანხით ავეყვო შესადგრო თეატრი, მაგრამ ახლა კი ერთი ორით დავიფიქსებთ. ავიღოთ მგალთადად თბილისის ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლი. ეს შენობა ნახევარ მილიონამდე დაჯდა და თავისთავად კიდევ არაფერს წარმოადგენს. როგორც მოხსენებდან სჩანს ასეთი სახლი ჩვენ კიდევ არ გვეყოფა. ბ. კრიონიკის აზრით სათავადად დარბაზში უნდა დაეთიბოს 2,000 მანეთი. კვლეა საბოლოოში უნდა იქნეს მოთავსებული სხვა და სხვა საეპოკები და აგრეთვე ყველა ჩვენი კულტურული დაწესებულებანი, უნდა წარმოვიღებინოთ თუ რა უზარმაზარი დარბაზი იქნება ამისთვის საჭირო. ახლა თქვენ მიპასუხეთ არ მიგანიათ საჭიროთ რომ თბილისში თეატრი აიგოს? არა ბ. ბ. პირველად ჩვენ ჩვენი სამზობლოს დედა ქალაქში უნდა ავიშენოთ თეატრი და შემდეგ აქ. ჩვენ უნდა შევუერთდეთ თბილისელი კომიტეტი და ყოველ ვაჭარს დახმარება გავუწიოთ. მართალია დღეს იქაური კომიტეტი შეერგებულა, მაგრამ მოქმედება ჩვენც და იმათაც ერთი დროიდან უნდა დავიწყოთ.

თეატრის აგების საკითხი ისე ძველია, როგორც ადრე ჩვენი თეატრი. დღესაც ვმაცადებოდა რომ ქუთაისში თეატრი აგებულიყო, მაგრამ ამის განხორციელება შეუძლებელი შეიქნა. ამ საკითხში გვეხმარებოდა ქ-ნი სარაჯიშვილის ქალიც. მან ერთდროულად დახმარება მოგვცა 8,000 მანეთი და ყოველწლიურად გვაძლევს 1000 მან. აგრეთვე დიდი დახმარება შეგვპირდა ახალი თეატრის აგებისათვის. მართალია ამ ომის გამო სარაჯიშვილის შემოსავალმა ძალზე დაიკლო მაგრამ მე გადაჭრით შემიძლია ვთქვა, რომ იგი მიუხედავად ამისა მაინც დიდ დახმარებას აღმოვიჩინებ. ეს ფაქტია, მაგრამ ამასზე ჩვენ მაინც ვერ დავიფიქსირებთ. მომხსენებელი ბრძანებს: „100,000 მანეთი თუ შეგვეპროვოთ, ძველი თეატრიდან ავიღებთ 50 ათას მანეთს, ეს იქნება 150 ათასი მანეთი, ამით შენობას დავიწყებთ, ბანკში დავაგირავებთ იქიდანაც ფულს ავიღებთ და თეატრსაც ავაგებთ“. მე ასეთი აზრი შეუგრძობელია მიმართა. ყოველად საქმეს ორგანიზაცია სჭირდება და თუ ეს არ იქნა შემუშავებული ჩვენ 40-ათას მანეთს ვერ შევკრებთ. ეს საკითხი ბ-ბო ეროვნული საკითხია და ეს თვით მასზეც უნდა იდგას თავზე. თეატრისათვის თვითონვე ქართველმა თუ არ მოიტანა თით ადრე იმის განხორციელება კოვალთი შეუძლებელია და ასე და ათასი კაცი თეატრს ვერ აგვიშენებს. მოხერხება მაგალითად, რომ 200 ათასი მანეთი სესხათ ავიღოთ ამის სარგებელი 7% რომ წვინდარიში მოუწესწესილიყოს 14 ათასი მანეთი და როდესაც ფურცლებს გავანადგურებთ თანხა ფულით მოლოდ 160 ათასი მანეთი შეგვრჩება ხელში აბა ჩვეულებით ამას ბ-ბო თუ რა შეიძლება დან უნდა დავფაროთ წლიურად 14 ათასი მანეთი. მაგრამ წყაროც რომ გამოვიხებოთ სარგებელს დაფარავს თეატრის აგების საკითხი ნახევართ მანც თუ იქნება მოწყობილი. აქ მე ვუახლოვდები ბ. აკაკი ფაღვას წინადადებას. საკმარისი არ არის მართალი თეატრის აგება. ჩვენ რომ გრუნული თეატრი შეინახოთ და დავიკვათ ნამდვილი ხელოვნება. დიდი ფულია საჭირო. მაშინ თეატრში სარგებლობა რიცხვით გაიზარდა და აქ წყარო უნდა იქნეს მუდმივი, რომელიც უნდა ინახავდეს სცენას და დასს. მე მეგონა, რომ ბ. კრიონიკი წარმოადგინებდა სრულ მოხსენებას

სადაც გვიჩვენებდა წყაროს თეატრის შესანახავად. ჩვენი თეატრის არსებობა უსუსობით შეუძლებელია. რეჟისორები ახალ თეატრში მოგვთხოვენ იმ საგნებს, რასაც მოითხოვს ხელოვნება და ამას დაკმაყოფილება სჭირდება.

ველი ამის შესახებ ბ. კრიონიკის პასუხს.

ალ. კრიონიკი. მე ვრცელისა და დასაბუთებული მოხსენების წარმოდგენა აზრითაც არ მქონია და ვერც შევსდებ ამას. მე მოვიტყვი ხელი პატარა საქმეს, რომ თეატრის აგებას საქმე დავუწყო და არ ვამბობავ რაიმე ის თუ მომავალში რა მოგველის. ამ საქმეს მართლაც ჩვენ არ ვკიდებთ ხელს, არამედ აქ დავიფიქსირებ ყველა დაწესებულებები. მართალია ჩემი მოხსენება ვიწროა, მაგრამ პრაქტიკული მოსაზრებანი ვამართლებ. როდესაც ფულს შევიგროვებთ ქალაქთან მოლაპარაკებას ვაგვმართავთ დავიწყებთ თეატრის აგებას და თუ შენობის აგება, ვერ დავიწყებთ ვერც ბანკში დავაგირავებთ ამას არ სჭირდება დიდი „ზრახვა“. საქმე დავიწყებთ და ყველაფერი მიხერხდება. თბილისში რომ თეატრი შენდება მე ჩვენ ხელს არ შეგვიშლის. საერთო საქმე სხვა არის და კერძო კიდევ სხვა. იმისთვის კოტა უნდა გავიღოთ და ამისთვის ბევრი. რაც შეეხება აკაკი ფაღვას წინადადებას ამას დღევანდელ საკითხთან კავშირი არა აქვს.

აკაკი ფაღვა. ბ. ბ. ჩიქოვანმა საკითხი სწორად დააყენა, დასს და სცენას ბ-ბო დიდი თანხა სჭირდება და ეს უკანასკნელი თუ არ გვექნის დასიც არ გვეყოფა. შემდეგ ა. ფაღვა სთვლის თუ რა ჯდება ევროპაში თითო დასის შემადგენლობის შენახვა.

თავჯდომარე მ. ფაღვა. (აგრეთვე) ეს საკითხს არ შეეხება. ვთხოვთ დარბაზი. თბილისის კომიტეტთან შეერთება საჭირო არ არის, იქაც და აქაც ერთი ტიპის თეატრი უნდა აიგოს რომ ერთი და იგივე პიესების წარმოადგენს შესაძლებელი იქნეს.

მ. დალიანი. მე არ ვიცი საიდან გინდათ შექმნათ თანხა, აქ ამბობენ რომ შემოიწირულებიდანა, მაგრამ ეს არ კმარა. რაც შეეხება ქალაქი და-ვახანზღებელი ძველი თეატრის გაყიდვას ეს ერთგვარი კომინიცი არის და მეტი არაფერი. ასეთი სახსრებით თეატრი ვერ აშენდება. (დასასრული იქნება)

საქართველოში სიჭაბუკეობა

ამ დღეებში დაიბეჭდა აღნიშნულ საზოგადოების ანგარიში, რომელიც შეიცავს 1911-1915 წლებს. ანგარიში წარედგინებს განსახილველად და დასამტკიცებლად საზოგადოების წევრთა წლიურს კრებას, რომელიც 28 ამ თვეს უნდა შესდგეს.

საფინანსო ანგარიში საზოგადოებისა ფრიალ ანგარიში და მარტოვია. 1911 წლის I იანვარს ყოფილა საზოგადოების კასაში 35 მან. 35 კაპ.; ამავე წელში თავდაზნაურობას მიუტია მისთვის 400 მან., 1912 წელს მიუტია თავდაზნაურობასვე 800 მან., 1913 წელს მიუტია 800 მან., 1914 წელს—800 მან. და 1915 წელს 800 მან.; „ახალ კლუბს“ მიუტია 200 მან., საწევრო გადასახდა შესულა 21 მან., გაყიდულ წიგნების ფასი 2.023 მან. 30 კაპ. და პროცენტები ბანკში შენახულ ფულსა 5 მან. 71 კაპ. ამ რიგად საანგარიშო 5 წლის განმავლობაში საზოგადოებას ჰქონია სულ შემოსავალი 5,935 მან. 36 კაპ.

იმევე დროს განმავლობაში დახარჯულა: გრდემლის I წიგნის გამოცემაზე 1056 მან. 30 კაპ., „გრდემლის“ II წიგნის გამოცემაზე 627 მან. 49 კაპ., ბესიკის ლექსების გამოცემაზე 809 მან. 40 კაპ. და გრძელწილის ლექსების გამოცემაზე 656 მან. 70 კაპ. მწერლებს სთვლის დახმარების აღმოჩენა 250 მან., საკვირტაიო წიგნების დაბეჭდვა 8 მან. 73 კაპ., მღვიმის ჯამაგირი 70 მან. და წვირილანი ხარჯები 102 მან. 10 კაპ. ყველა ხარჯების ჯამი შეადგენს 4180 მან. 72 კაპ.

ამ რიგად საზოგადოებას დარჩენია მიმდინარე წლის I იანვარს 2764 მ. 64 კაპ.

მიმდინარე წლის საფარული ხარჯთა აღრიცხვის ჯამი საზოგადოებისა უდრის 8,889 მან. 82 კაპ.

საზოგადოებას ჰყავს ამ ვამად: დამფუძნებელი წევრი 5, საპაიო 1, ნამდვილი წევრები 23 და დახმარებ 18.

ქმნა თავის ადგილზე; გამგეობის წევრი, კანდიდატი აირჩიეს ა. შატბერიშვილი. საბჭოს წევრებად მდებარეა: გ. ორჯონიკიძე, გ. ქარბუძე, ს. რუსთაშვილი, ი. გერმანიშვილი, და ი. სუბიტაშვილი. გამგეობის წევრებს დაენიშნათ ჯამაგირი: თავჯდომარეს (იგივე მონაგარი) თვეში 40 მან. გამგეობის ორ წევრს თითო თვეში 25 მან. ერთი შეიარაღებულ მცველს წლიურად 40 მან. კრებებზე გადასწავლა ფრიალ მნიშვნელოვანი საკითხი: აღმინისტრატორულად საზოგადოების დაყოფის შემდეგ გაუქმებულ იქნა მუშაობელი ჩვენთან საზოგადოება „ხურგალთისა“, ორიოდ სოფელი ამ საზოგადოებიდან მიაწერეს, ქვემო ქალის და მეჯვრისხევის საზოგადოებებს. დანარჩენი თორმეტი სოფელი: 1) ხურგალთი, 2) საეკლესიო, 3) ხელდუღეთი, 4) ახალსოფელი, 5) შავშენი, 6) ნაწრეთი, 7) კვარბი, 8) ზემო სობისი, 9) ქვემო სობისი, 10) წინაგარა, 11) ქვემო ბაღები და ზემო ბაღები შემოუერთეს ჩვენ საზოგადოებას, მუშაობრები ამა სოფლებისა მოზღვადნენ ჩვენ შემნახველ-გამსხვებელ ამხანაგობასთან თხოვნის და მუდარებით, მიველო წევრებად და აღმოგვიჩინა დახმარება როგორც სესხის მიცემით აგრეთვე ქორნახულის, სანერგე ხეხილების და სამეურნეო იარაღის მიწოდებით; თუმცა თავისუფალი თანხები ამხანაგობას არ გააჩნდა მაგრამ გამგეობის წინადადებით კრებამ მიიღო ზემო აღნიშნული სოფლების მცხოვრებნი წევრებად და შესაფერ დახმარებასაც აწვივის, მით უმეტეს რომ გამგეობას იმედეები გაუშარითდა და ვიდრე სახელმწიფო ბანკი თანხას მოუმატებდეს პარტიკულმა თბილისის გუბერნიის თავდაზნაურთა სადგურებზე საკრებულში საადგილ-მამული კომისიის შემადგენლობით გაიღო სესხი 10,000 მან.; აგრეთვე საქმეთის შემნახველ-გამსხვებელმა ამ. შემოიტანა შესანახად 30,000 მან. რისთვისაც გამგეობა დიდ მადლობას უხსნადა როგორც დემუკრატია საკრებულს საადგილ-მამული კომისიის შემადგენლობით აგრეთვე საქმეთის ამხანაგობის გამგეობას. შემდეგ კრებამ ერთხმად გადასწყვიტა განსნას ახლო მომავალში მომხმარებელი საზოგადოება, რომლის მოწყობა მოწესრიგება დავალა შემნახველ-გამსხვებელი ამხანაგობის გამგეობას. დასასრულ დიდი მადლობა გამოუცხადა წერილ კარდითარის ინსპექტორს ბ. გრიგოლისს და გამგეობას, საქმის კარგათ წარმოებისთვის. გამ. თავმჯ. ალ. ალ. ქარბუძე.

ცეს სხვა და სხვა საქონელი ღირებული 200 მან.

ს. ხრეთი (შორ. მან.). 22 იანვარს მოხდა ადგილობრივ საკრებულში ამხანაგობის წევრთა წლიური კრება. კრებაზე განიხილეს 1915 წლის ანგარიში. აღმოჩნდა, რომ ამხანაგობას წმინდა მოგება დარჩენია 420 მან.

ს. ზემო თავსურები (გურია). 31 იანვარს მოხდა მომხმარებელი კოოპერატივის „საუნჯის“ წევრთა წლიური კრება, რომელსაც დაესწრო დიდძალი ხალხი. კოოპერატივის 194 წევრი ჰყავს, საწევრო გადასახდა 1 მან., საპაიო 5 მან. ანგარიშის შემდეგ გამოირკვა, რომ ამხანაგობას მოგება დარჩენია 4106 მან.

ნოქალაქები (სენაკი, მან.). 31 იანვარს მოხდა კოოპერატიული ღუნის წევრთა კრება. გამოირკვა, რომ სამხანაგო ღუნში 3330 ჩაწერილია 160 წევრზე მეტი და შეუბრავიბით საწევრო ფული 600 მან.

იანუელი (გურია). 24 იანვარს მოხდა ს. იანულის კოოპერატივის „იოდის“ 6 თვის არსებობის ანგარიში. ეს კოოპერატივი განყოფილება სოფ. ციხის კოოპერატივ „იოდისა“. მას ჰყავს თავისი გამგეობა და საქმეს დამოუკიდებლად აწარმოებს.

გაგაღიანთა სხოვრება ამ ბოლო დროს მამადიანთა მწერლობა გაივსო უშნო, უსახათო დრამატული პიესებით, რომელთა ავტორებს რასაკვირველია დასახული აქვთ ფულის მოგება და არა საქმის სიყვარული. მამადიანთა გაზეთები ამ „კოქლ“ მწერლობა ნაწარმოებს კრიტიკის ცეცხლში ატარებენ, და აცხადებენ სულის წუხილს, მათი გამრავლების გა-

გაგაღიანთი მწიფ დახმარებულთა ნათესავთა საზოგადოება. ენასაც პსურს გერმანეთში მყოფ დამტყვევებულს გაუგზავნოს ფული ან სხვა რამ ამანათი, მან შემდეგის წესით უნდა იხელმძღვანელოს: ამანათის („პოსილკა“) წონა არ უნდა აღემატებოდეს 12 გირანქას, ყუთზე გერმანულად უნდა იყოს აღნიშნული ნამდვილი სია ყუთში ჩალავებულ ნივთებისა. ყუთზე უნდა ექრას ქალაქი და წარწერილი:

An die Kommandatur des Kriegsgefangenenlagers აქ დააწერეთ ლაგერის ადრესი.

Liebesgaben für die russischen Kriegsgefangenen. აქ ბიურო საკუთარ ბეჭედს დაკრავს და ადრესს წააწერს.

Deutschland. საერთაშორისო საფოსტო შეთანხმების ძალით ასეთ ამანათი უნდა უფახოდ გზავნის, ეს ამანათი ფრანკი გაიგზავნის შემდეგის მისამართით: პირველი: Suisse, Bern Esingnerstrasse, № 48, A. A. Bacherstr. ან კიდევ მეორე: Banque populaire Suisse, Fond Russe pour les prisonniers de guerre. ცნობების მიღება უკავალ დაკარგულთა და ტყვეთა შესახებ შეიძლება შეიცარიან არსებულ ბიუროდან, რომლის მისამართი ასეთია: Швейцария Заркассе Suisse. Recommandée Comité International de la Croix Rouge. Agence des prisonniers de guerre.

მო, რედაქციის წევრნი და რეკინა ბრძენი გორაკიანა ძველი მოლა-მტერი განათლებისა, და მის ადგილს იქნა ამორჩეული ახალი, განათლებული მოძღვარი აბდულ-აპადი-ეფენდი—ად მინარე გამოცვალული წათელ აზრებით, მისი ქადაგებანი მეტად შეუერებელია თანამედროვე მღვთაბრძობასთან.

ამ ბოლო დროს მამადიანთა გაზეთები—აღნიშნავენ რომ მამადიანთა შორის იღუპებს თვით-შეგნება. გროვდება სხვა და სხვა მწერლობანი.

თავსური და ხლოვნება ქუთაისი. ჩვენი მგონის, შოა მღვიმელის სადღესასწაულო საღამო ქუთაისში გამართება 13 მარტს.

თელავი. 19 თებერვლს, წ.-ქ. საზოგადოების თელ.ის განყოფილების სასარგებლოდ გამართულმა საღამომ მეტად კარგად ჩაიარა. საღამომ სხვათა შორის სოფლურად გამოყოფილი ჩვენი ქალები სხვა და სხვა ნამკებარს და საწოვავს ჰკიდნენ და დამსწრენიც ხალხით ეტანებოდნენ. საერთო შემოსავალი 650 მან. აღემატა.

— თებერვლს, წმ. ნინოს დღეათა სასწავლებელში მოწაფეთ გამართეს საღამო წარმოადგენით, რომელმაც კარგათ ჩაიარა, გარეშენიც დაესწრნენ.

რედაქტორ-გამომცემელი
სანდრო შანთიაშვილი

ამირბამბასის რედაქციის
გ. ბ. ბ.
(დრო ნაჩვენებია თბილისს. საათით)
თბილისიდან გადის:
№ ს. წ.
ბათომისკენ სამგ. მ. 9 . 8.53 საღ.
საფ. „ 3 . 9.58 დილ.
ხაშურისკენ სამგ. „ 19-20 3.20 ნაშ.
ბატისკენ ჩქარი „ 4 . 10.20 საღ.
„ ჩქარი „ 6 . 12.8 დილ.
„ სამგ. „ 8 . 11.13 ღამ.
ყარს-ერევნ. საფ. „ 4-3 . 11.13 ღამ.
თბილისში გადის:
ბათომიდან საფ. მ. 4 . 9.30 საღ.
„ სამგ. „ 10 . 9.51 დილ.
ბაქოდან საფ. „ 8 . 9.3 დილ.
„ ჩქარი „ 5 . 7.41 საღ.
„ სამგ. „ 7 . 1.42 ნაშ.
ხაშურიდან სამგ. „ 19-20 7.25 დილ.
ყარს-ერევნ. საფ. „ 4-3 . 8.8 დილ.
კახეთის რეკინის გზის მიმოსვლა (თბილისის დრო)
გიგოსვლა ყოველდღე სარგოვას.
თბილისიდან გადის:
ტფილისიდან . . . 8 ს. 58 წ. დილ.
ნათელული-ამიერ კავ. „ 23 „ „
ნათელული-კახეთისა. „ 9 „ 43 „ „
ვაზიანიდან . . . 10 „ 42 „ „
იორიდან . . . 11 „ 35 „ „
საგარეჯოდან . . . 12 „ 17 „ „
ბაღდათიდან . . . 1 „ 15 დილს
მელაიდან . . . 2 „ 37 „ „
გურჯაანიდან . . . 4 „ 08 „ „
ვანაძიანიდან . . . 4 „ 58 „ „
თელავში მიდის . . . 5 „ 35 „ „
გურჯაანიდან . . . 4 „ 18 „ „
კარდენიანიდან . . . 4 „ 50 „ „
წნორის-წყალ. მიდის „ 15 „ „
თელავიდან
თელავიდან . . . 8 ს. 58 წ. დილ.
ვანაძიანიდან . . . 9 „ 15 „ „
გურჯაანიდან . . . 10 „ 46 „ „
მელაიდან . . . 12 „ 02 „ „
ბაღდათიდან . . . 1 „ 13 „ დილს
საგარეჯოდან . . . 2 „ 15 „ „
იორიდან . . . 2 „ 53 „ „
ვაზიანიდან . . . 3 „ 40 „ „
ნათელ-კახეთ . . . 4 „ 31 „ „
ნათელ-ამიერ-კავ. „ 4 „ 45 „ „
თბილისში მიდის . . . 5 „ 01 „ „
წნორის-წყლიდან . . . 9 ს. 15 წ. დილ.
კარდენიანიდან . . . 9 „ 16 „ „
გურჯაანი შოლის „ 10 „ 16 „ „

სტამბა „ცხოვრება“ აკალანდაძისა, გამავეის შესახებ № 4.